

اجلاس مارس ۲۰۰۹ شورای حکام

قبل از برگزاری اجلاس مارس ۲۰۰۹ شورای حکام، شاهد دو تحول در عرصه سیاسی هستیم. در ۱۶ بهمن ماه ۱۳۸۷ (۲۰۰۹/۲/۴) مدیران سیاسی شش کشور در شهر ویسبادن آلمان گردهم آمدند. در پایان این نشست بیانیه ای صادر شد که طی آن اعضای شرکت کننده از تمایل هیأت حاکمه آمریکا و اوپاما برای گفتگوی مستقیم با ایران استقبال کردند. آن ها بر تعهد مشترک خود بر راه حل سیاسی موضوع هسته ای ایران بر اساس یک استراتژی دوسویه مبنی بر استفاده از دیپلماسی و تهدید به اعمال تحریم های بین المللی برای تشویق ایران به کنترل برنامه هسته ای اشاره نموده و ایران را به همکاری کامل با آژانس فراخواندند. اعضای این نشست توافق کردند که آمریکا در مراحل بعدی و به هنگام بازنگری در سیاست های خود در ارتباط با ایران، با سایر اعضای ۵+۱ مشورت نماید.

در ۲۶ بهمن ماه ۱۳۸۷ (۲۰۰۹/۲/۱۲) نیز گزارش جدید شورای اطلاعات ملی آمریکا درخصوص برنامه هسته ای ایران به کنگره این کشور ارائه گردید. دنیس بلر، رئیس شورای اطلاعات ملی آمریکا که از ۲۲ ژانویه ۲۰۰۹ (۱۳۸۷/۱۱/۳) جایگزین مک کانل گردید، گزارش سالیانه موسوم به ارزیابی اطلاعات ملی آمریکا را به کنگره این کشور ارائه نمود. درخصوص برنامه هسته ای ایران که تفاوت ماهوی با گزارش نوامبر ۲۰۰۷ نیز ندارد، در این گزارش آمده است: ایران غنی سازی را که در سال ۲۰۰۳ تعلیق شد، مجدداً در سال ۲۰۰۶ از سرگرفت. ارزیابی ما در سال ۲۰۰۷ این بود که ایران برنامه های نظامی هسته ای خود را در سال ۲۰۰۳ متوقف کرده و ما نمی دانیم آیا ایران هم اکنون قصد تولید سلاح هسته ای دارد یا خیر؟ درحال حاضر از اطلاعات لازم برای قضاوت در مورد ادامه این طرح ها برخوردار نیستیم. ایران احتمالاً به لحاظ فنی توانایی تولید اورانیوم غنی شده کافی برای سلاح هسته ای در فاصله سال های ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۵ را دارا خواهد بود. ارزیابی ما این است که ایران به دلیل مشکلات فنی و برنامه ای بعید است تا سال ۲۰۱۳ به این توانایی دست یابد.

۱. گزارش مدیرکل آژانس در خصوص اجرای موافقت نامه پادمان در ایران^۱

الف) فعالیت های جاری مربوط به غنی سازی و بازفرآوری

ایران از هنگام گزارش قبلی مدیرکل به تزریق UF₆ در کارخانه غنی سازی سوخت (FEP) ادامه داده است. آژانس ارزیابی خود از نتایج راستی آزمایی موجودی فیزیکی در کارخانه غنی سازی سوخت را که در تاریخ ۲۴ تا ۲۶ نوامبر ۲۰۰۸ انجام داده بوده نهائی نموده و نتیجه گیری نموده است که موجودی فیزیکی اعلام شده توسط ایران در چارچوب عدم قطعیت اندازه گیری که معمولاً در ارتباط با کارخانه های غنی سازی با محصولات مشابه وجود دارد، با نتایج راستی آزمایی مطابقت داشت. مواد هسته ای در کارخانه غنی سازی سوخت (شامل خوراک، تولید محصول و دورریز) به علاوه تمام آبشارهای نصب شده، تحت اقدامات نظارتی و مراقبتی آژانس قرار دارند. آژانس در تاریخ ۲۹ سپتامبر ۲۰۰۸، راستی آزمایی موجودی فیزیکی (PIV) را در کارخانه نیمه صنعتی غنی سازی سوخت (PFEP) اجراء نمود. مواد هسته ای در کارخانه PFEP و ناحیه آبشار تحت اقدامات نظارتی و مراقبتی آژانس قرار دارد. تا این تاریخ، نتایج نمونه های محیطی اخذ شده در کارخانه های نیمه صنعتی و صنعتی غنی سازی نشان می دهد که این کارخانه ها همانگونه که اعلام شده (با غنای کمتر از ۰.۵٪ اورانیوم ۲۳۵) در حال فعالیت می باشند. از مارس ۲۰۰۷، تعداد ۲۱ بازرسی اعلام نشده از کارخانه غنی سازی سوخت (FEP) انجام شده است. در تاریخ ۱۲ ژانویه ۲۰۰۹، ایران یک پرسشنامه اطلاعات طراحی روزآمد شده (DIQ) برای کارخانه های نیمه صنعتی و صنعتی غنی سازی سوخت را ارائه نمود. آژانس به نظارت خود در استفاده و احداث سلول های داغ در رآکتور تحقیقاتی تهران و مؤسسه تولید رادیوایزوتوپ های مولیبدن، ید و زنون (MIX) ادامه داده است. هیچگونه شواهدی از فعالیت های در حال انجام مرتبط با بازفرآوری در آن مؤسسات وجود نداشته است.

ب) پروژه های مربوط به رآکتور آب سنگین

آژانس آخرین بار در تاریخ اوت ۲۰۰۸ از رآکتور تحقیقاتی هسته ایران (IR-۴۰) بازدید نمود. در تاریخ ۲۱ ژانویه ۲۰۰۹، آژانس مجدداً درخواست دسترسی برای انجام راستی آزمایی اطلاعات طراحی در IR-۴۰ را مطرح نمود. در نامه ای به تاریخ ۲۶ ژانویه ۲۰۰۹ با اشاره به مکاتبات قبلی در خصوص ارائه اطلاعات طراحی، ایران آژانس را مطلع نمود که اجازه انجام DIV را نخواهد داد. در پاسخ مورخ

^۱ GOV/۲۰۰۹/۸, ۱۹ Feb ۲۰۰۹.

۲۹ ژانویه ۲۰۰۹، آژانس مجدداً درخواست خود را برای دسترسی به منظور انجام DIV مورد تأکید قرار داد. ایران در پاسخ خود به تاریخ ۷ فوریه ۲۰۰۹ مجدداً نظرات خود را مورد تأکید قرار داد که به علت این که IR-۴۰ در وضعیت دریافت مواد هسته ای نمی باشد، لزومی به ارائه DIQ نیست و بنابراین درخواست برای دسترسی برای انجام DIV موجه نمی باشد. در ۷ فوریه ۲۰۰۹، زمانی که آژانس مطلع گردید خط مربوط به فرآیند تولید قرص های اورانیوم طبیعی به منظور تأمین سوخت رآکتور آب سنگین کامل شده بود و میله های سوخت در حال تولید بودند، آژانس یک بازرسی از تأسیسات کارخانه تولید سوخت را به انجام رساند. آژانس با استفاده از تصاویر ماهواره ای، به نظارت بر وضعیت کارخانه تولید آب سنگین ادامه داده است که نشان می دهد در وضعیت عملیاتی است.

ج) تبدیل اورانیوم

از تاریخ ۸ مارس ۲۰۰۸، تاریخ آخرین PIV انجام شده توسط آژانس در کارخانه UCF، تا تاریخ ۹ فوریه ۲۰۰۹ تقریباً مقدار ۴۲ تن اورانیوم به شکل گاز UF_۶ در تأسیسات تبدیل اورانیوم تولید شده بود. این مقدار مجموع اورانیوم تولید شده در شکل UF_۶ را در این کارخانه از مارس ۲۰۰۴ به مقدار ۳۵۷ تن می رساند و همه آن ها تحت اقدامات نظارتی و مراقبتی آژانس قرار دارند.

د) خلاصه

- آژانس قادر بوده است راستی آزمایی عدم انحراف مواد هسته ای اظهارشده را در ایران ادامه دهد.
- در عین حال، ایران متن اصلاح شده ترتیبات فرعی - کد ۳/۱ - درباره ارائه زودهنگام اطلاعات طراحی را به اجراء درنیاورده و همچنان از اجازه دادن به آژانس برای انجام راستی آزمایی اطلاعات طراحی در IR-۴۰ (رآکتور هسته ای تحقیقاتی) امتناع نموده است.
- ایران برخلاف درخواست شورای حکام و شورای امنیت، پروتکل الحاقی را که برای آژانس یک پیش نیاز برای ارائه تضمین معتبر درخصوص عدم وجود مواد و فعالیت های هسته ای اظهارنشده می باشد، به اجراء درنیاورده است. ایران همچنین فعالیت های مرتبط با غنی سازی یا کار در پروژه های مرتبط با آب سنگین، شامل ساخت رآکتور تحقیقاتی IR-۴۰ و تولید سوخت برای آن رآکتور را به حالت تعلیق در نیاورده است. آژانس هیچگونه پیشرفت ماهوی در رابطه با مطالعات ادعایی حاصل نکرده است. در این خصوص، نخستین گام مهم برای

ایران این است که روشن نماید اطلاعات مندرج در اسنادی که به ایران نشان داده شده تا چه حدی در واقع صحیح هستند و در مورد این که از دید این کشور چنین اطلاعاتی ممکن است اصلاح شده باشند یا به مقاصد غیر هسته ای ارتباط بیابند، رفع ابهام نماید. مدیرکل در عین حال مصرانه از کشورهای عضو که این گونه اسناد را به آژانس ارائه داده اند، می خواهد که با آژانس برای ارائه یک کپی از آن ها به ایران موافقت نمایند.

- آژانس همچنین یک PIV در نیروگاه هسته ای بوشهر انجام داد. مجموعه های سوخت وارد شده از روسیه برای استفاده در نیروگاه اتمی بوشهر، تحت مهر و موم آژانس باقی مانده است. ایران آژانس را مطلع کرده است که بارگذاری سوخت در داخل رآکتور برای سه ماهه دوم سال ۲۰۰۹ برنامه ریزی شده است.

۲. بیانیه جمهوری اسلامی ایران در شورای حکام^۱

یک بار دیگر توجه افکار عمومی جهان بر آژانس بین‌المللی انرژی اتمی تمرکز یافته است تا بفهمد در شورای حکام آژانس چه می‌گذرد. اگرچه آن‌ها از داشتن یک تصویر روشن و جامع محروم هستند، زیرا رسانه‌های گروهی به بهانه محرمانه بودن مباحث شورای حکام اجازه حضور ندارند. لازم به ذکر نیست که معدودی از اعضای غربی شورای حکام معمولاً آنچه را که متناسب با هجمه سیاسی از پیش طراحی شده آنان علیه کشورهای عضو مورد هدف می‌باشد، برای تبلیغات گزینش می‌نمایند. هیأت نمایندگی جمهوری اسلامی ایران تصمیم گرفته است تصویری که دربرگیرنده عناصر مهم صحنه حیرت‌انگیز نشست شورای حکام آژانس است را به همه کشورهای عضو و افکار عمومی به طور اعم ارائه نماید. به صورت ساده، این نشست یک میدان نبرد واقعی به نظر می‌رسد. یک جبهه نبرد سیاسی، چالش بین «داراها» و «ندارها»، «حقوق» و «تکالیف»، «عرضه‌کنندگان (اقلام هسته‌ای)» و «دریافت‌کنندگان (اقلام هسته‌ای)»، «کشورهای دارنده سلاح هسته‌ای» و «کشورهای فاقد سلاح هسته‌ای»، «متعاهدین به NPT» و «غیرمتعاهدین به NPT»، بین «متجاوز» و «قربانی» و در یک کلام، چالش واقعی بین «عدالت» و «بی‌عدالتی».

ما چه نوع آژانسی را طبق اساسنامه انتظار داریم؟ آیا آژانس فعلی همانی است که می‌بایست باشد؟ قطعاً خیر. من از فرصتی که اخیراً در جریان نشست رایزنی درباره آینده آژانس که نشستی مفتوح و مبتنی بر اجماع است، حاصل شده استقبال می‌کنم. همگی می‌بایستی یک بازنگری کامل از فعالیت‌های آژانس از زمانی که این آژانس پا به عرصه وجود گذاشت، به ویژه فعالیت‌های آن طی سالیان اخیر داشته باشیم. این اقدام می‌بایستی توأم با عیب‌یابی دقیق به منظور تجویز درمان مناسب و انجام اقدامات جبرانی در اولین فرصت ممکن باشد. چنانچه با همتی عالی به اصلاح اساسنامه آژانس نیاندیشیم، آنگاه بایستی انتظارات خود را به چارچوب کنونی محدود نمائیم. بنابراین، به منظور یادآوری آنچه که راجع به آن صحبت می‌کنیم، مفاد مربوطه از مواد ۲ و ۳ اساسنامه را درباره اهداف و عملکرد قرائت می‌کنم: «آژانس به دنبال تسریع و توسعه سهم انرژی اتمی در صلح، سلامت و سعادت سراسر جهان است» و این واقعیت که «آژانس مجاز است تحقیق درباره انرژی اتمی و توسعه آن و استفاده عملی از آن را برای مقاصد غیرنظامی در سراسر جهان تشویق و مساعدت نماید».

نگاهی کوتاه به تحولات از زمانی که آژانس پا به عرصه وجود گذاشت، نشان می‌دهد: رکن توسعه ای یعنی همکاری‌های فنی که هدف اصلی آژانس است، تحت الشعاع فعالیت‌های پادمانی قرار گرفته

^۱ این بیانیه توسط علی اصغر سلطانی، سفیر و نماینده جمهوری اسلامی ایران نزد سازمان‌های بین‌المللی در وین قرائت شده است.

است. درخواست های مداوم کشورهای در حال توسعه طی دهه های گذشته برای همکاری های فنی مطمئن، قابل پیش بینی و دارای منابع مالی کاملاً نادیده انگاشته شده است. پادمان به بهانه بازرسی سرزده در برخی موارد خاص پا را از خط قرمز امنیت ملی کشورهای عضو فراتر نهاده است. نشت اطلاعات محرمانه که از سوی کشورهای مورد بازرسی در اختیار بازرسان قرار می گیرد، به اعتماد متقابل فیما بین کشورهای عضو و همچنین بین دبیرخانه و کشورهای عضو لطمه وارد ساخته است، فلذا مایه نگرانی جدی است. قطعنامه ۱۳/RES(۵۲)/GC کنفرانس عمومی را خاطرنشان می نمایم که بر حفظ و رعایت اصول محرمانه نگهداشتن تمامی اطلاعات مرتبط با اجرای پادمان منطبق با اساسنامه آژانس و موافقت نامه پادمان تأکید دارد.

جمهوری اسلامی ایران و تمامی دیگر کشورهای فاقد سلاح هسته ای از آژانس انتظار دارند در خصوص اجرای وظایفش، مصرح در ماده ۳ اساسنامه یعنی تحقق یک خلع سلاح تضمین شده در سراسر جهان، به صورت همزمان، همطراز و با درجه اهمیت مشابه با گزارش های پادمان، گزارش های منظمی را ارائه نماید. بسیاری نگرانی های دیگر که دارای ماهیت کلی هستند وجود دارند که آن ها را به موقع در جریان مباحث پیرامون آینده آژانس توضیح خواهم داد.

در این چارچوب، مایلم به صورت بسیار خلاصه درباره اجرای پادمان در ایران توضیح دهم. ابتدا وظیفه خود می دانم که مراتب تقدیر صمیمانه خود را از حمایت های مستمر و غیرقابل انکار کشورهای عضو جنبش عدم تعهد به ویژه بیانیه ای که توسط سفیر محترم کوبا قرائت شد، ابراز دارم. مایلم به گزارش اخیر مدیرکل (COV/۲۰۰۹/۸) مورخ ۱۹ فوریه ۲۰۰۹ و سخنرانی افتتاحیه ایشان در خصوص اجرای پادمان در جمهوری اسلامی ایران اشاره ای داشته و چند نگرانی اصولی زیر را ابراز نمایم. از شما پوزش می طلبم چنانچه برخی از این موارد تکراری هستند، زیرا گزینه ای دیگری جز این ندارم که به منظور ثبت در صورتجلسه به بیانیه های کسل کننده، تکراری، غیرموجه و مایوس کننده معدودی از اعضا که سعی دارند به هر قیمتی حتی به قیمت اعتبار آژانس این موضوع را در دستورکار شورای حکام نگه دارند، پاسخ دهم.

۱. طی شش سال گذشته، در هر نشست شورای حکام اطلاعات فنی ناقص، شتاب زده و تدریجی که قبل از تکمیل تحقیقات به وسیله بخش پادمان آژانس گزارش شد، موجب ایجاد ابهامات جدی، تفاسیر غلط و مناقشات سیاسی بین کشورهای عضو و کشورهای ذی ربط گردید. ضمن این که فشار سیاسی وارده از ناحیه معدودی کشورهای عضو که دبیرخانه را وادار به چنین اقدامی می نمایند، مایه تأسف است، از مدیرکل انتظار می رود که به منظور

- اجتناب از تهیه گزارش هایی در شرائط فشار سیاسی و در غیاب مبانی حقوقی و فنی مصرح در اساسنامه و موافقت نامه های پادمان، نظارت کامل را بر بخش پادمان اعمال نماید.
۲. آژانس می بایستی همانگونه که در بیانیه های متعدد جنبش عدم تعهد در نشست های شورای حکام تأکید شده است، در گزارش های خود بین وظائف پادمانی و اقدامات داوطلبانه غیرپادمانی از قبیل پروتکل الحاقی، تمایز روشن قائل شود، درحالی که چنین امری در گزارش اخیر (فوریه ۲۰۰۹) که از سوی بخش پادمان تهیه شده رعایت نشده است. این امر برخلاف وظایف اساسنامه ای و پادمانی بوده و سوء تفاهماتی همراه با پیامدهای منفی بر همکاری های بلندمدت بین جمهوری اسلامی ایران و آژانس ایجاد نموده است.
۳. در این چارچوب، قطعنامه GC(۵۲)/RES/۱۳ کنفرانس عمومی سال گذشته را یادآوری می نمایم که بر ارائه گزارش های عینی فنی و مبتنی بر واقعیت در خصوص اجرای پادمان، همراه با استناد مقتضی به مفاد مربوطه موافقت نامه پادمان توسط مدیرکل و دبیرخانه به شورای حکام و کنفرانس عمومی، تأکید کرده است. این انتظار طی شش سال گذشته در بسیاری موارد محقق نگردید و دولت متبوع من در فضایی مبتنی بر همکاری، به پرسش هایی که فاقد هرگونه استناد به مفاد حقوقی لازم بوده اند پاسخ داده است.
۴. کار حرفه ای و غیرجانبدارانه دبیرخانه آژانس، مستلزم یک گزارش متوازن و واقع گرایانه است که منعکس کننده نظرات دبیرخانه و کشور مورد بازرسی باشد. متأسفانه این انتظار اساسی در مورد گزارش COV/۲۰۰۹/۸ به تحقق نپیوست که دبیرخانه طی آن به ذکر درخواست های غیرموجه پرداخته و در مقابل، نقطه نظرات ایران در قبال موضوعات مورد سؤال انعکاس نیافته است.
۵. بخش پادمان آژانس برخی عناصر مثبت واقعی که در گزارش های قبلی ذکر شده اند را از قلم انداخته است. من در نامه مورخ ۲ مارس ۲۰۰۹ به مدیرکل همه نقائص و نگرانی های مربوط به گزارش را منعکس ساخته ام. در هر حال، می بایستی از مدیرکل تشکر نمایم که مستمراً اعلام نموده آژانس شواهدی دال بر انحراف مواد و فعالیت های هسته ای به سوی مقاصد نظامی نیافته است و این یک گواهی واضح برای صحت فعالیت های هسته ای ایران به شمار می رود. مایه شرمساری است آن عده کشورهای شناخته شده غربی که آژانس را سیاسی نموده اند، طی شش سال گذشته هرگز عناصر مثبت فراوانی که در گزارش های مدیرکل وجود داشت را در بیانیه های خود نیاورده اند.

۶. مایه تأسف است که واقعیت های روشن و آشکار درخصوص همکاری های ایران با آژانس در فراهم ساختن «دسترسی به تمامی مواد هسته ای» و «ارائه گزارش های حسابرسی مواد هسته ای» در این گزارش (COV/۲۰۰۹/۸) از قلم افتاده است، درحالی که در تمامی گزارش های قبلی مدیرکل منعکس شده بود.

۷. نشت اطلاعات فوق محرمانه که قبلاً از سوی ایران به عنوان اقدام شفاف سازی و اعتماد در اختیار بازرسان آژانس قرار گرفته بود توسط برخی منابع ناشناس در آژانس، مورد سوء استفاده قرار گرفته و موجب ایجاد تهدید علیه حقوق و امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران شده است. انتشار اطلاعات مشروح محرمانه راجع به فعالیت های هسته ای، شامل غنی سازی، که از طریق بازرسان به اطلاع آژانس رسانده می شود و توسط بخش پادمان آژانس در گزارش شما گنجانده شده و متعاقباً در دسترس عموم قرار می گیرد نیز پیامدها و نگرانی های امنیتی ایجاد کرده است. کنفرانس عمومی در قطعنامه های سال ۲۰۰۷ و ۲۰۰۸ خود مجدداً ضرورت فوری بازنگری و به هنگام سازی آئین کار مقرر برای حفاظت از اطلاعات محرمانه پادمانی و ارائه گزارش های نوبه ای از سوی مدیرکل به شورای حکام در خصوص اجرای نظام حفاظت از اطلاعات محرمانه را مورد تأکید قرار داده است.

اجازه دهید که به قطعنامه های شورای امنیت و پیامدهای آن اشاره ای مختصر داشته باشیم. موضوع هسته ای ایران که به طور غیرقانونی به شورای امنیت سازمان ملل متحد فرستاده شده است، بایستی به آژانس بازگردد. ایران هیچگونه مبنای قانونی برای قطعنامه های شورای امنیت علیه ایران (۱۶۹۶، ۱۷۳۷، ۱۷۴۷، ۱۸۰۳ و ۱۸۳۵) که به طور غیرقانونی و برخلاف حقوق بین الملل صادر شده اند، ملاحظه نمی نماید. بنابراین، ایران هرگونه درخواست از سوی آژانس که به بهانه قطعنامه های غیرقانونی شورای امنیت صورت گیرد، شامل درخواست برای تعلیق فعالیت های غنی سازی و احداث کارخانه آب سنگین را برخلاف اساسنامه آژانس و فاقد هرگونه توجیه فنی، حقوقی و سیاسی تلقی نموده، فلذا چنین اقداماتی را انجام نخواهد داد. مداخله مراجع دیگر در امور داخلی آژانس مایه نگرانی جدی است، زیرا این امر اعتبار آژانس را به عنوان یک سازمان فنی بین المللی مستقل به مخاطره می اندازد. درخواست از ایران برای تصویب و اجرای پروتکل الحاقی که یک سند غیر الزام آور است، نقض حقوق بین الملل و نقض تصمیم حاکمیتی هریک از کشورهای عضو محسوب می شود. اگرچه جمهوری اسلامی ایران به مدت بیش از دو سال پروتکل الحاقی را به صورت داوطلبانه اجراء نمود، معدودی از کشورها در مسیری بالعکس و برخلاف اقدامات داوطلبانه دیگری که توسط جمهوری

اسلامی ایران به انجام رسیده بود، موضوع هسته ای ایران را به صورت غیرقانونی به شورای امنیت سازمان ملل متحد فرستادند. پس از آن، اقدامات داوطلبانه ایران بر اساس قانون مصوب مجلس ایران به حالت تعلیق درآمد. حال نه ایران، بلکه کشورهایی که موضوع را به شورای امنیت سازمان ملل متحد کشانده اند بایستی مورد ملامت قرار گیرند. دولت جمهوری اسلامی ایران در سال ۲۰۰۳ تصمیم گرفت کد اصلاح شده ۳/۱ از ترتیبات فرعی را به عنوان یک حرکت داوطلبانه مبتنی بر همکاری به مرحله اجراء در آورد. درحالی که به دنبال قطعنامه ها و تحریم هایی که توسط شورای امنیت تحمیل گردیدند، ایران ناگزیر به توقف اجرای آن شد. مداخله غیرقانونی شورای امنیت سازمان ملل متحد در یک موضوع فنی متعلق به آژانس به عنوان سازمان بین المللی ذی صلاح، وضعیت را پیچیده ساخته و به اطمینان متقابل مورد نیاز و اطمینان فیما بین کشورهای عضو و دبیرخانه و بدین ترتیب یکپارچگی و اعتبار آژانس لطمه وارد ساخته است. تحریم ها نه تنها مانع از غنی سازی هسته ای نشده است، بلکه مردم و دولت ایران را در حفاظت از منافع ملی و برای تحقق حق انکار ناپذیر استفاده صلح آمیز از انرژی هسته ای بیش از پیش متحد ساخته است. با توجه به آنچه در لابلای سطور سخنرانی های ایراد شده در شورای حکام ملاحظه شده است، امیدوارم آنانی که شورای امنیت سازمان ملل متحد را به اشتباه درگیر ساخته اند، به زودی به این نتیجه برسند که چنین موضوعی منحصرأ به آژانس تعلق دارد و مداخله شورای امنیت باید به فوریت متوقف شود.

در خاتمه مایلم خاطر نشان سازم که سخنرانی افتتاحیه مدیرکل بر رفع بن بست اصرار ورزیده است و اعلام می دارم در صورتی که این ارزیابی صحیح باشد، این یک بن بست فنی نیست بلکه یک بن بست سیاسی است که توسط معدودی کشورها با انگیزه سیاسی ایجاد شده است. ایشان در بسیاری از مقاطع به درستی گفته اند که این یک موضوع سیاسی است و نه یک موضوع فنی، زیرا راستی آزمایی عادی آژانس بدون هیچ مانعی در جریان است. بنابراین، راه عملی گشایش وضعیت همانا اعلام فوری از سوی مدیرکل با استفاده از اختیارات محوله به وی می باشد مبنی بر این که طبق بند آخر برنامه کاری (INFCIRC/۷۱۱)، اجرای پادمان در ایران را به شیوه عادی اعلام نماید. چنانچه چنین فضای عادی جدیدی برای تعامل مبتنی بر اعتماد با آژانس حاکم گردد، آن گاه ایران مطمئناً همکاری کامل خویش را برای رفع ابهامات، در صورت وجود، طبق تعهدات قانونی اش ادامه خواهد داد.

اطمینان دارم آن کشورهایی که بیانیه هایی غیرمتوازن توأم با مفاهیم و لحن غیرمدنی و غیر مؤدبانه از قبیل تهدید ایراد نموده اند، صرفاً وضعیت را بدتر می سازند زیرا ملت بزرگ ایران هرگز زبان ارعاب و را تحمل نمی کند. این کشورهای معدود، تنها دو گزینه دارند: همکاری با ایران یا انزوا!! آن ها ناگزیر

به کنار آمدن با این واقعیت هستند که جمهوری اسلامی ایران یک کشور پیشرفته و دارنده فن آوری غنی سازی و در عین حال یک کشور مسئولیت پذیر و کاملاً متعهد به وظائف قانونی اش می باشد. در غیر این صورت، این کشورها از جانب چند میلیارد انسان دوستدار صلح جهان که از طرز تفکر نوین استعماری آن ها به ستوه آمده اند، بیشتر منزوی خواهند شد. من به آن ها توصیه می کنم که در دیدگاه و رفتار خود پیش از این که خیلی دیر شود، بازنگری نمایند.

خانم رئیس

طی شش سال گذشته مواضع کشور متبوع من در شورای حکام در جمع بندی رئیس منعکس نشده است. این رفتاری ناعادلانه نسبت به کشوری است که موضوعش در شورای حکام در دست مذاکره قرار دارد. موجب امتنان خواهد بود چنانچه عناصر اصلی سخنرانی مرا به نحو مقتضی در جمع بندی خود منعکس سازید.

۳. بیانیه جنبش عدم تعهد در شورای حکام

۱. افتخار دارم که این بیانیه را به نمایندگی از جانب گروه جنبش عدم تعهد در وین ایراد نمایم. در آغاز، جنبش عدم تعهد مایل است از مدیرکل به خاطر گزارش ایشان در خصوص اجرای موافقت نامه پادمان NPT در جمهوری اسلامی ایران مندرج در سند GOV/2009/8 و همچنین از دبیرخانه به خاطر برگزاری جلسه توجیهی فنی در این خصوص، تشکر نماید.
۲. همانگونه که در بیانیه مصوب نشست وزرای جنبش عدم تعهد که از ۲۷ تا ۳۰ ژوئیه ۲۰۰۸ در تهران برگزار گردید، جنبش عدم تعهد مایل است موضع اصولی خود را درباره این موضوع مورد تأکید قرار دهد.
۳. جنبش عدم تعهد ملاحظه می نماید که مدیرکل در گزارش اخیر خود یک بار دیگر بیان کرده است که آژانس قادر به ادامه راستی آزمایی عدم انحراف مواد هسته ای اظهارشده در ایران بوده است. جنبش عدم تعهد همچنین ملاحظه می نماید که آژانس نشانه ای از فعالیت های بازفروری جاری را در تأسیساتی در ایران که تحت نظارت قرار دارند، نیافته است.
۴. به علاوه، جنبش عدم تعهد ملاحظه می نماید که کارخانه غنی سازی سوخت (FEP) تحت نظارت و مراقبت آژانس قرار دارد، کارخانه نیمه صنعتی غنی سازی سوخت (PFEP) تحت نظارت و مراقبت آژانس قرار دارد و مجتمع های سوخت وارد شده از فدراسیون روسیه برای استفاده در نیروگاه هسته ای بوشهر (BNPP) تحت مهر و موم آژانس قرار دارند. جنبش عدم تعهد همچنین ملاحظه می نماید که گزارش بیان می دارد که FEP و PFEP مطابق با آنچه اعلام شده اند، در حال کار بوده اند.
۵. جنبش عدم تعهد ضمن ابراز خرسندی ملاحظه می نماید که از مارس ۲۰۰۷، ۲۱ بازرسی سرزده در FEP به انجام رسیده است که نشان دهنده سطح همکاری است که ایران مبذول داشته و این که هیچ مانعی برای انجام این بازرسی ها وجود نداشته است.
۶. جنبش عدم تعهد همچنین ملاحظه می نماید که آژانس ارزیابی خود را از راستی آزمایی موجودی فیزیکی (PIV) که در تاریخ ۲۶-۲۴ نوامبر ۲۰۰۸ در FEP به انجام رسید، نهایی ساخته است و نتیجه گیری نموده که موجودی فیزیکی همانگونه که توسط ایران اعلام شد، منطبق با نتایج PIV می باشد.
۷. جنبش عدم تعهد از درخواست مدیرکل از آن تعداد کشورهای عضو که اطلاعاتی را مرتبط با «مطالعات ادعایی» به دبیرخانه ارائه داده اند، برای موافقت با این که آژانس کپی ها را به ایران

ارائه دهد کاملاً حمایت می نماید. جنبش عدم تعهد یک بار دیگر نگرانی خود را نسبت به ایجاد موانع در این زمینه که فرآیند راستی آزمایی آژانس را با مانع مواجه می سازد، ابراز می دارد.

۸. با در نظر گرفتن تحولات اخیر یادشده بالا، همچنین گزارش های قبلی مدیرکل در مورد اجرای برنامه کاری «تفاهم نامه جمهوری اسلامی ایران و آژانس در خصوص مدالیتی حل و فصل مسائل باقیمانده»، جنبش عدم تعهد انتظار دارد که اجرای پادمان در ایران به روال عادی انجام پذیرد.

۹. جنبش عدم تعهد موضع اصولی خود را مبنی بر اینکه دیپلماسی و گفتگو تنها روش نیل به یک راه حل بلندمدت برای موضوع هسته ای ایران است، مورد تأکید قرار می دهد، جنبش عدم تعهد همه کشورهای عضو را تشویق می نماید تا برای رسیدن به این نتیجه، مشارکت مثبت داشته باشند. جنبش عدم تعهد همچنین متوقع است همه طرف های ذی ربط از هرگونه فشار بی مورد که فرآیند سازنده فیما بین آن ها را به مخاطره می اندازد، خودداری نمایند.

۴. توضیحات روشنگرانه جمهوری اسلامی ایران درخصوص گزارش مدیرکل (۲ مارس

۲۰۰۹)

جناب آقای محمد البرادعی

مدیرکل محترم آژانس بین المللی انرژی اتمی

عالیجناب،

بنابر دستورالعملی که از دولت دریافت نموده‌ام، مایلیم به آخرین گزارش شما (GOV/۲۰۰۹/۸) به تاریخ ۱۹ فوریه ۲۰۰۹ درباره اجرای پادمان در جمهوری اسلامی ایران اشاره کرده و نکات زیر را بیان دارم:

۱. اطلاعات فنی فزاینده، شتابزده و ناقصی که در هر نشست شورای حکام و پیش از تکمیل تحقیقات توسط بخش پادمان آژانس ارائه می‌گردد، موجب ابهامات جدی، سوء تفسیرات و بروز اختلافات سیاسی در میان کشورهای عضو و همچنین کشورهای ذی ربط گشته است. ضمن ابراز تأسف از فشار سیاسی چند عضو شورای حکام در واداشتن دبیرخانه بدین امر، از جنابعالی انتظار می‌ورد تا حداکثر نظارت خود را بر بخش پادمان بکار گیرید تا از تهیه گزارشاتی تحت فشار سیاسی و فاقد مبنای حقوقی و فنی (اساسنامه و پادمان) جلوگیری شود.

۲. کار حرفه‌ای و بی طرفی دبیرخانه ایجاب می‌نماید تا اگر درخواست های آژانس در گزارش منعکس می‌شود، باید نظرات جمهوری اسلامی ایران نیز در آن موارد به طور کامل منعکس گردد. متأسفانه در گزارش GOV/۲۰۰۹/۸ اینگونه عمل نشده است که در آن آژانس درخواست های غیرموجه خود را درج نموده، لکن نظرات جمهوری اسلامی ایران برای مثال در موارد: اراک، دارخوین، مطالعات ادعایی و ابعاد احتمالی نظامی را درج ننموده است. هیچ توجیهی وجود ندارد که نظرات ایران در گزارش مدیرکل درج نشود و ما امیدواریم که این رویه متوقف و تصحیح گردد.

۳. بخش پادمان آژانس حقایقی را از گزارش فوریه مدیرکل حذف نموده‌است که قبلاً در گزارشات قبلی مدیرکل بیان گردیده بود، مانند:

- "همانگونه که مدیرکل آژانس در گزارش های قبلی خود بیان کرده است، آژانس هم اکنون هیچ اطلاعاتی به غیر از سند اورانیوم فلزی راجع به طراحی عملی یا ساخت اجزای مواد

هسته‌ای یک سلاح یا دیگر اجزای کلیدی از جمله چاشنی از سوی ایران یا مطالعات فیزیک هسته‌ای مربوطه را در اختیار ندارد (para ۲۴, GOV/۲۰۰۸/۱۵).؛ و

- "آژانس هیچگونه کاربرد واقعی مواد هسته‌ای در ارتباط با مطالعات ادعایی را یافت ننموده است."

- با در نظر گرفتن این حقائق که ایران هرگز گامی در راستای سلاح هسته‌ای و همچنین مطالعات ادعایی که ادعایی بی اساس و با انگیزه سیاسی است برداشته و حتی به کارگیری مواد هسته‌ای در ارتباط با مطالعات ادعایی هرگز مطرح نشده، حذف عمدی این حقائق از گزارش فوریه ۲۰۰۹ بسیار نگران کننده است. آژانس در نامه مورخ ۸ نوامبر ۲۰۰۷ تصدیق نموده است: "ایران سند ۱۵ صفحه‌ای مربوط به تبدیل اورانیوم و ریخته‌گری را تحویل داد. این اقدام، موضوع اورانیوم فلزی در برنامه کاری را می بندد". همچنین در نامه مورخ ۲۳ نوامبر ۲۰۰۸ نیز مجدداً بر بسته شدن آن تأکید کرده و می نویسد: "آژانس از ایران برای ارائه سند تشکر می کند و تأیید می نماید که با این اقدام، برنامه کاری کامل شده است". بسیار مایه تأسف است که این بیانیه های رسمی آژانس در گزارش فوریه ۲۰۰۹ درج نگردیده است.

۴. مایه تأسف است که بخش پادمان آژانس، حقائق بسیار واضح در مورد همکاری ایران با آژانس در فراهم نمودن "دسترسی به مواد هسته‌ای" و "ارائه گزارشات حسابرسی مواد هسته‌ای" را از گزارش فوریه ۲۰۰۹ حذف کرده است، درحالی که آن ها در گزارشات قبلی مدیرکل منعکس شده‌اند، مانند: "ایران دسترسی آژانس به مواد هسته‌ای اظهار شده را فراهم نموده است" و "ایران گزارشات لازم حسابرسی مواد هسته‌ای را در ارتباط با مواد و فعالیت‌های هسته‌ای اظهار شده در اختیار آژانس قرار داده است". مطمئن هستیم که شما نیز از این اقدام متعجب شده‌اید.

۵. سؤال این است که چه رخ داده است که در مغایرت با بند ۵۴ گزارش مارس ۲۰۰۸ که یک موضوع باقیمانده وجود دارد، در گزارش فوریه ۲۰۰۹ چندین موضوع باقیمانده مطرح شده است. این به روشنی حتی با برنامه کاری مورد توافق (مدالیتی) که در آن فقط شش موضوع باقیمانده معین شده است که همه آن ها نیز حل گردیده‌اند، مغایرت دارد.

۶. برعهده آژانس است که بین تعهدات حقوقی پادمانی و اقدامات داوطلبانه و غیرحقوقی در گزارشات خود تفاوت روشنی قائل گردد. این موضوع در بیانیه‌های کشورهای عدم تعهد نیز تأکید شده است. لکن در گزارش فوریه ۲۰۰۹ که توسط بخش پادمان آژانس تهیه شده است،

- اینگونه عمل نگردیده و این امر مغایر با وظائف اساسنامه‌ای و پادمانی آژانس می باشد و موجب سوء تفسیر با آثار منفی بر همکاری درازمدت میان ایران و آژانس خواهد شد.
۷. نشت اطلاعات بسیار محرمانه‌ای که تاکنون توسط ایران به عنوان اقدامی شفاف‌ساز و اعتمادافزا برای بازرسان آژانس فراهم گشته، به وسیله منابع ناشناخته‌ای در آژانس مورد سوء استفاده قرار گرفته که در نتیجه آن درحال حاضر تهدید علیه حقوق و امنیت ملی جمهوری اسلامی را به وجود آورده است. انتشار اطلاعات محرمانه تفصیلی در مورد فعالیت‌های هسته‌ای ایران شامل غنی‌سازی که آژانس در اجرای بازرسی‌ها از آن‌ها مطلع می گردد و توسط بخش پادمان آژانس تهیه شده و در گزارش‌های شما درج و در دسترس عموم قرار می‌گیرند، نیز نگرانی‌ها و پیامدهای امنیتی به همراه دارد.
۸. موضوع هسته‌ای ایران به طور غیرقانونی به شورای امنیت سازمان ملل گزارش شده است و باید به آژانس بازگردد. ایران هیچ مبنای قانونی برای قطعنامه‌های شورای امنیت سازمان ملل علیه ایران (۱۶۹۶، ۱۷۳۷، ۱۷۴۷ و ۱۸۳۵) که غیرقانونی و برخلاف حقوق بین‌الملل صادر گردیده اند، قائل نیست. بنابراین، هر درخواستی از جانب آژانس تحت عنوان قطعنامه‌های غیرقانونی شورای امنیت سازمان ملل، شامل درخواست‌ها برای تعلیق فعالیت‌های غنی‌سازی و ساخت رآکتور آب سنگین را مغایر اساسنامه دانسته و دارای هیچ توجیه فنی، حقوقی و سیاسی نمی‌داند و از اینرو، ایران به آن‌ها عمل نخواهد کرد.
۹. درخواست از ایران برای تصویب یا اجرای پروتکل الحاقی که سندی غیرالزام‌آور است، در تضاد با حقوق بین‌الملل و اقتدار تصمیم‌گیری هر کشور عضو می‌باشد. در عین حال، جمهوری اسلامی ایران برای بیش از دو سال و نیم به طور داوطلبانه پروتکل الحاقی را اجراء نمود. اما برخی کشورها در تضاد با این اقدام ایران و سائر اقدامات داوطلبانه آن، موضوع هسته‌ای را به طور غیرقانونی به شورای امنیت گزارش کردند و لذا اجرای اقدامات داوطلبانه طبق قانون مجلس به حالت تعلیق درآمد. از اینرو، کشورهایی که موضوع هسته‌ای ایران را به شورای امنیت بردند باید در این خصوص مورد انتقاد قرار گیرند، نه ایران.
۱۰. ایران کد ۳/۱ ترتیبات فرعی توافق شده در فوریه ۱۹۷۶ را اجراء می نماید و رآکتور تحقیقاتی آب سنگین اراک هم اکنون فاقد مواد هسته‌ای است و در ۱۸۰ روز آینده نیز مواد هسته‌ای دریافت نخواهد نمود. بنابراین، ایران هیچ تعهد قانونی برای اعطای دسترسی به IR-۴۰

(راکتور آب سنگین اراک) ندارد. در عین حال، ایران در چندین نوبت در گذشته به طور داوطلبانه حتی در زمانی که پروتکل الحاقی را اجراء نمی نمود، به آژانس دسترسی داده است.

۱۱. شما به خاطر می آورید در پی مذاکرات بین جنابعالی و دبیر شورای عالی امنیت ملی وقت ایران در سال ۲۰۰۷، جمهوری اسلامی ایران جهت حل و فصل تمام موضوعات باقیمانده و رفع هرگونه ابهامی در رابطه با ماهیت فعالیت های صلح آمیز هسته ای خود در گذشته و حال، در جولای ۲۰۰۷ دست به ابتکار مهمی زد. بایستی تأکید گردد که هدف اصلی برنامه کاری از آن پس که در تاریخ ۲۱ اوت ۲۰۰۷ (INFCIRC/۷۱۱) مورد توافق ایران و آژانس واقع گردید، همانا حل و فصل گام به گام تمامی موضوعات باقیمانده به طور قطعی و یک بار برای همیشه و جلوگیری از به درازا کشیده شدن این روند بی پایان بود.

۱۲. آژانس براساس برنامه کاری مذکور، فهرستی از شش موضوع باقیمانده را که در قسمت دوم INFCIRC/۷۱۱ منعکس شده، به جمهوری اسلامی ایران ارائه کرد. شش موضوع باقیمانده عبارت بودند از: آزمایشات پلوتونیوم، سانتریفیوژهای P۱-P۲، منشأ آلودگی در یکی از تجهیزات یک دانشگاه فنی، سند اورانیوم فلزی، پولونیوم ۲۱۰ و معدن گچین.

۱۳. هیچگاه برداشت ایران و آژانس این نبود که به اصطلاح «مطالعات ادعایی» را که به طور خلاصه در قسمت سوم از INFCIRC/۷۱۱ بدان اشاره شده به عنوان یک موضوع باقیمانده طبقه بندی نمایند، چون در آن صورت طرفین می باید در قسمت دوم از INFCIRC/۷۱۱ به این مسئله می پرداختند. علاوه براین، اگر به اصطلاح مطالعات ادعایی یک موضوع باقیمانده به شمار می رفت، ایران و آژانس می باید همانگونه که در مورد شش موضوع باقیمانده که در قسمت دوم از INFCIRC/۷۱۱ مطرح شده اقدام نمودند، یک مدالیتی تفصیلی نیز برای رسیدگی به این مسئله تدوین نموده و بر سر آن به توافق می سیدند. در نتیجه، ایران و آژانس تصمیم گرفتند تا در قسمت سوم INFCIRC/۷۱۱ اشاره کوتاهی به مطالعات ادعایی داشته باشند و برای پرداختن بدان به صورت زیر بر سر رهیافتی متفاوت به توافق برسند: «ایران تأکید نموده که مطالعات ادعایی زیر را اتهاماتی بی اساس و با انگیزه سیاسی می داند. آژانس در هر حال دسترسی به مستندات را که در اختیار دارد برای ایران فراهم خواهد ساخت... به عنوان نشانه ای از حسن نیت و همکاری با آژانس، به محض دریافت تمام اسناد مربوطه، ایران به بررسی آن ها پرداخته و ارزیابی خود را به اطلاع آژانس خواهد سازند.

۱۴. برطبق تفاهم بالا، آژانس ملزم به تسلیم تمام مستندات به ایران گشت و ایران تنها پس از آن قرار بود تا «آژانس را از ارزیابی مطلع سازد». هیچ‌گونه جلسه، مصاحبه شخصی و غیره برای رسیدگی به این مسئله پیش‌بینی نشد. با وجود تمام مطالب بالا و براساس حس نیت و روح همکاری، ایران از تفاهم فوق فراتر رفته و پذیرفت تا گفتگوهایی با آژانس برقرار نموده، اسناد تکمیلی لازم را فراهم ساخت و ارزیابی خود را به اطلاع آژانس رساند. در همین حال، آژانس با خودداری از تسلیم تمام مستندات مربوط به مطالعات ادعایی کذایی به ایران، به تعهد خود تحت قسمت سوم از INFCIRC/۷۱۱ عمل نکرد.

۱۵. جنابعالی در گزارش‌های نوامبر ۲۰۰۷ و فوریه ۲۰۰۸ خود به روشنی و آشکارا اعلام کرده‌اید که تمامی شش موضوع باقیمانده حل فصل شده‌اند و جمهوری اسلامی ایران به تمامی سؤالات آژانس در خصوص این موضوعات باقیمانده طبق برنامه کاری پاسخ داده است. با اجرای موفقیت آمیز برنامه کاری و حل و فصل تمامی شش موضوع باقیمانده، دولت آمریکا که از این نتایج خرسند نبود با راه اندازی تبلیغات سیاسی و انحرافی بر بخشی از برنامه کاری تحت عنوان مطالعات ادعایی متمرکز شد و با اخلال در کار آژانس و ایجاد فشارهای مختلف بر آن، سعی کرد مسیر همکاری های ایران و آژانس را تخریب نماید.

۱۶. جمهوری اسلامی ایران، تمامی اسناد و پاورپوینت های مطالعات ادعایی که توسط دولت آمریکا تهیه شده و به آژانس ارائه گردیده بود را علیرغم آن که به ایران تحویل نگردید، مورد ارزیابی قرار داد و ارزیابی خود را به آژانس اطلاع داد. در این خصوص، از جمله موارد زیر را بیان داشت:

- تاکنون آژانس هیچ سند رسمی و غیرقابل خدشه از نظر حقوقی که حاوی مطالبی مستند و مرتبط با ایران در مورد مطالعات ادعایی باشد را ارائه نداده است.
- دولت آمریکا به دلیل آن که هیچ سند واقعی و اصلی ندارد و صرفاً اسنادی را که خود جعل نموده است را در اختیار دارد، لذا اصل اسناد را نتوانست در اختیار آژانس قرار دهد. از اینرو، آژانس هیچ سند اصلی را به ایران تحویل نداد و هیچیک از اسناد نشان داده شده نیز واجد اصالت نبوده و نیستند و اتهامات بی اساسی و ساختگی است که به غلط به ایران نسبت داده‌اند.
- چگونه کشوری را می توان با اسنادی که اصالت (authenticity) ندارند و هیچ دلیلی بر تعلق آن اسناد به آن کشور نیز وجود ندارد، محکوم کرده و از آن کشور عضو

خواست برائت خود را ثابت کند و یا درباره اسناد کشور دیگر توضیحات ماهوی بدهد؟

- آژانس صریحاً و کتباً در تاریخ ۱۳ می ۲۰۰۸ اعلام نموده است: "هیچ سندی دال بر ارتباط اداری داخلی میان نمک سبز و دو موضوع دیگر مطالعات ادعائی به نام آزمایش انفجارات قوی و موشک بازرونده در جو به ایران نشان داده نشده یا تحویل نشده است". این سند مکتوب اثبات می نماید که در حقیقت، اسناد مطالعات ادعائی فاقد انسجام داخلی در این زمینه می باشد. متأسفانه این اعلام صریح آژانس در گزارشات مدیرکل هرگز منعکس نشده است.

۱۷. با توجه به آنچه فوقاً ذکر شد و این که هیچ سند اصلی درباره مطالعات ادعایی وجود ندارد و علاوه بر آن هیچ دلیل مستندی دال بر ارتباط این موارد جعلی ادعائی با ایران ارائه نشده است، و نیز فقدان هرگونه اطلاعات معتبر درباره به کارگیری هرگونه مواد هسته‌ای در مطالعات ادعائی (چون ذاتاً وجود ندارند)، و نیز با توجه به این که ایران تعهد خود مبنی بر اطلاع دادن به آژانس از ارزیابی خود را انجام داده است و همچنین تأکید مدیرکل آژانس که در گزارش های ژوئن، سپتامبر و نوامبر ۲۰۰۸ خود تصریح کرده است که آژانس هیچ اطلاعاتی راجع به طراحی عملی یا ساخت اجزای مواد هسته‌ای یک سلاح یا دیگر اجزای کلیدی از جمله چاشنی از سوی ایران یا مطالعات فیزیک هسته‌ای مربوطه را در اختیار ندارد، لذا این مبحث باید خاتمه یافته اعلام شود.

۱۸. بند اول از بخش چهارم برنامه کاری می گوید: «این مدالیتی شامل همه مسائل باقی مانده است و آژانس تأیید می کند که هیچ موضوع باقی مانده و ابهام دیگری درباره برنامه و فعالیت هسته‌ای گذشته ایران وجود ندارد».

۱۹. اگر قرار بود به غیر از مطالعات ادعایی (نمک سبز، سرچنگی، تست انفجاری)، موضوع دیگری به نام «ابعاد احتمالی نظامی» وجود داشته باشد، بایستی در برنامه کاری صریحاً ذکر می شد. زیرا همه موضوعات باقی مانده در مدالیتی صریحاً درج شده است. درحالی که نه موضوع و نه عنوانی به نام «ابعاد احتمالی نظامی» در مدالیتی ذکر نشده است.

۲۰. بر اساس بند اول از بخش چهارم مدالیتی که بیان داشته است: "هیچ موضوع باقیمانده و ابهام دیگری به غیر از آنچه در مدالیتی آمده، وجود ندارد"، لذا درج عبارات جدید "تعدادی موضوعات باقیمانده وجود دارد" در بند ۱۵ گزارش Gov/۲۰۰۹/۸ و یا عبارت "تعدادی

موضوعات باقیمانده وجود دارد" در بند ۲۰ این گزارش، نه تنها مخالف مدالیتی است بلکه مغایر با بند ۵۴ گزارش قبلی مدیرکل (Gov/۲۰۰۸/۴) می باشد.

۲۱. در بند ۵ از بخش چهارم برنامه کاری آمده است که "آژانس و ایران توافق نمودند پس از اجرای موارد فوق الذکر و برنامه کاری توافق شده برای حل موضوعات باقی مانده، اجرای پادمان در ایران باید به صورت عادی انجام گیرد".

۲۲. در بند ۳ بخش چهارم برنامه کاری، آژانس تصدیق نموده است که: "هیأت آژانس بر این نظر است که توافق روی موضوعات فوق، کارآمدی اجرای پادمان در ایران را بیشتر ارتقاء می بخشد و آژانس را قادر می سازد تا ماهیت منحصرأ صلح آمیز فعالیت‌های هسته‌ای ایران را جمع‌بندی نماید." بر این اساس، زمانی که برنامه کاری اجراء گردید، آژانس متعهد است ماهیت منحصرأ صلح آمیز فعالیت‌های هسته‌ای ایران را تأیید نماید.

۲۳. جمهوری اسلامی ایران و آژانس وظائف مورد توافق در برنامه کاری را به طور کامل اجراء کرده‌اند. در این راستا، ایران اقدامات داوطلبانه‌ای را فراتر از تعهدات قانونی خود تحت موافقت‌نامه پادمان جامع صورت داده است.

۲۴. با توجه به مطالب بالا، جمهوری اسلامی ایران بر این اعتقاد است که موضوع هسته‌ای ایران پایان یافته و به حالت عادی درآمده است. بنابراین، از جنابعالی قویاً انتظار می‌رود تا اعلام نمائید که پادمان در ایران باید برطبق برنامه کاری (INFCIRC/۷۱۱) به روال عادی بازگردد. ایران مطمئناً به همکاری کامل خود جهت رفع ابهامات، اگر وجود داشته باشد، در یک فضای عادی جدید و در تعامل با آژانس مطابق با تعهدات حقوقی خود ادامه خواهد داد.

۲۵. با امید و نگرش به آینده‌ای بهتر، جمهوری اسلامی ایران و دیگر کشورهای بدون سلاح از آژانس می‌خواهند و از آن انتظار دارند که در اجرای وظائف خود مندرج در ماده ۳ اساسنامه می‌بایستی به طور یکسان با همان اهمیت و همزمان با ارائه گزارش اجرای پادمان در کشورها، گام‌هایی که در راستای ایجاد خلع سلاح جهانی برداشته و می‌دارد را نیز به طور منظم گزارش نماید.

۲۶. بدون شک، خروج از کژراهه و قرارگرفتن در مسیر وظائف قانونی آژانس و تلاش برای استیفاء و احترام به حقوق اعضاء، موجب تقویت NPT و ارتقاء جایگاه آژانس و حرکت سازنده در مسیری خواهد شد که نتیجه آن از یکسو تحقق خلع سلاح و عدم اشاعه و از سوی دیگر، امکان دستیابی اعضاء به انرژی صلح‌آمیز هسته‌ای خواهد بود.

۵. بیانیه شش کشور در شورای حکام در خصوص موضوع هسته ای

ما از مدیرکل برای گزارش "اجرای پادمان آژانس و مفاد مرتبط با قطعنامه‌های شورای امنیت سازمان ملل به شماره‌های ۱۷۳۷، ۱۷۴۷، ۱۸۰۳ و ۱۸۳۵ در جمهوری اسلامی ایران" تشکر می‌کنیم. ما بر اتحادمان در هدف و حمایت قوی از آژانس تأکید مجدد می‌کنیم. ما دبیرخانه را به خاطر کار حرفه‌ای و بی‌طرفی که مأموریت راستی‌آزمایی‌اش را دنبال می‌کند، تحسین می‌کنیم و این که آژانس نقش اساسی در ایجاد اعتماد در ماهیت صرفاً صلح‌آمیز برنامه هسته‌ای ایران دارد را تصریح می‌کنیم. ما از ایران می‌خواهیم تا بدون تأخیر، خواسته‌های شورای حکام آژانس را برآورده و قطعنامه‌های شورای امنیت را اجراء نماید.

ما به نگرانی‌های جدی اظهارشده در گزارش مدیرکل و همچنین در بیانیه مقدماتی وی در این جلسه شورای حکام در مورد فقدان مداوم پیشرفت در ارتباط با موضوعات باقیمانده که موجب افزایش نگرانی‌ها در خصوص ابعاد احتمالی نظامی در برنامه هسته‌ای ایران می‌شود، توجه می‌کنیم. در این رابطه، ما از ایران می‌خواهیم که کاملاً با آژانس با ارائه دسترسی و اطلاعاتی که برای حل و فصل این موضوعات درخواست می‌کند، همکاری نماید.

ما همچنین از ایران می‌خواهیم تا پروتکل الحاقی را فوراً اجراء و تصویب نماید و همچنین تمامی اقدامات مورد نیاز توسط آژانس به منظور اعتمادسازی نسبت به ماهیت صرفاً صلح‌آمیز برنامه هسته‌ای ایران را اجراء نماید.

ما قویاً به یک راه حل دیپلماتیک همه جانبه شامل گفتگوی مستقیم، متعهد باقی می‌مانیم و به ایران اصرار می‌کنیم که فرصت را برای تعامل با ما مغتنم شمرده و از فرصت‌ها برای یک راه به جلوی مذاکراتی حداکثر را استفاده نماید.

۶. جمع‌بندی رئیس شورای حکام

شورای حکام ضمن ابراز تقدیر، گزارش مدیرکل را در خصوص اجرای موافقت‌نامه پادمان NPT و مفاد مربوطه قطعنامه‌های ۱۷۳۷ (۲۰۰۶)، ۱۷۴۷ (۲۰۰۷)، ۱۸۰۳ (۲۰۰۸) و ۱۸۳۵ (۲۰۰۸) شورای امنیت در جمهوری اسلامی ایران، مندرج در سند GOV/۲۰۰۹/۸ مورد ملاحظه قرار داد. شورای حکام از مدیرکل و دبیرخانه به خاطر کار حرفه‌ای فنی و تلاش‌های غیرجانبدارانه مستمر در ارتباط با راستی‌آزمایی برنامه هسته‌ای ایران تقدیر می‌نماید.

شماری از اعضاء نگرانی جدی خود را نسبت به این مسأله ابراز داشتند که آژانس هنوز در موقعیتی نیست که در خصوص ماهیت برنامه هسته‌ای ایران تصمیم بگیرد و در این رابطه، تعدادی از اعضاء ملاحظه نمودند که گزارش مدیرکل مشابه گزارش‌های قبلی است.

شماری از اعضاء بیانیه آژانس را مدنظر قرار دادند مبنی بر این که برای آژانس به منظور این که قادر باشد که درباره عدم وجود مواد و فعالیت‌های هسته‌ای اظهارنشده در ایران ارائه تضمین نماید، ضروری است که ایران پروتکل الحاقی را به اجراء درآورد و موضوعات باقیمانده‌ای که موجب نگرانی درباره ابعاد نظامی احتمالی برنامه هسته‌ای ایران می‌باشد را حل و فصل نماید. آن‌ها نسبت به عدم همکاری مستمر ایران در ارتباط با روشن‌سازی این مسائل اظهار تأسف نموده و از ایران درخواست نمودند پاسخ‌های ماهوی به پرسش‌های مربوط به این موضوعات را ارائه نمایند. تعدادی از اعضاء مصرانه از ایران خواستند به منظور قادرساختن آژانس به روشن‌سازی ماهیت برنامه هسته‌ای ایران، کلیه اطلاعات مربوطه را ارائه نموده و دسترسی آژانس را به تمامی اسناد، مکان‌ها و اشخاص مورد درخواست فراهم نمایند. تعدادی از اعضاء تاکید نمودند انجام چنین اقداماتی به مثابه عنصری مهم برای اعتمادسازی نسبت به ماهیت صلح‌آمیز برنامه هسته‌ای ایران خواهد بود.

تعدادی از اعضاء بیانیه آژانس را یادآور شدند مبنی بر این که تمامی مواد هسته‌ای اظهارشده در ایران مورد حسابرسی قرار گرفته‌اند و در عین حال تصدیق نمودند که کار آژانس برای نتیجه‌گیری درخصوص عدم وجود مواد و فعالیت‌های هسته‌ای اظهارنشده در ایران، یک فرآیند جاری و زمان‌بر می‌باشد. آن‌ها توجه نمودند که آژانس شواهدی دال بر فعالیت‌های بازفرآوری در تأسیسات اظهارشده ایران، نیافته است.

تعدادی از اعضاء از درخواست مدیرکل از کشورهایی که اسنادی را در ارتباط با مطالعات ادعایی به آژانس ارائه داده‌اند، برای اجازه دادن به آژانس به منظور اشتراک‌گذاری این اسناد با ایران،

حمایت نمودند. آن‌ها نسبت به ایجاد موانعی که ممکن است فرآیند راستی آزمایی آژانس را در این زمینه با مانع مواجه نماید، هشدار دادند. یک نظر نیز ابراز شد مبنی بر این که گزارش به قدر کافی به همکاری‌هایی که ایران مبذول داشته، اذعان نکرده است و این نظر در این رابطه تأکید داشت که آژانس استفاده عملی از مواد هسته‌ای را در ارتباط با مطالعات ادعایی تشخیص نداده است.

شماری از اعضای این نظر را ابراز داشتند که با توجه به این تحولات و همچنین گزارش مدیرکل در خصوص اجرای برنامه کاری، آن‌ها انتظار دارند اجرای پادمان در ایران به شیوه‌ای عادی انجام پذیرد.

شماری از اعضای ضمن نگرانی توجه نمودند که در رابطه با درخواست آژانس از ایران دایره بر این که در تصمیم خود در تعلیق اجرای کد اصلاح شده ۳/۱ از بخش عمومی ترتیبات فرعی تجدید نظر نماید، هیچ پیشرفتی حاصل نشده و خاطر نشان ساختند که ترتیبات فرعی نمی‌تواند به شکل یک جانبه به حالت تعلیق درآمده یا اصلاح گردد. آن‌ها از ایران خواستند در تصمیم خود تجدیدنظر نماید. آن‌ها ابراز تأسف نمودند که ایران به مخالفت با انجام راستی آزمایی اطلاعات طراحی (DIV) توسط آژانس در رآکتور هسته‌ای تحقیقاتی (IR-۴۰) ادامه داده که به تأکید آن‌ها با وظائف ایران به موجب موافقت نامه پادمان همخوانی ندارد.

شماری از اعضای ابراز نگرانی جدی نمودند از این که ایران از درخواست‌های قبلی شورای حکام و وظائف مقررده توسط شورای امنیت در قطعنامه‌های ۱۶۹۶ (۲۰۰۶)، ۱۷۳۷ (۲۰۰۶)، ۱۷۴۷ (۲۰۰۷)، ۱۸۰۳ (۲۰۰۸) و ۱۸۳۵ (۲۰۰۸) تبعیت نکرده و این که برخلاف آن موارد، ایران در حال افزایش ظرفیت و توانمندی غنی‌سازی خود و کار در زمینه پروژه مرتبط با رآکتور آب سنگین می‌باشد. آن‌ها مصرانه از ایران خواستند که اقدامات مندرج در این قطعنامه‌ها را به اجراء درآورد.

شماری از اعضای تأکید نمودند آژانس تنها مرجع ذی صلاح برای راستی آزمایی هسته‌ای در ارتباط با پیمان عدم اشاعه تسلیحات هسته‌ای (NPT) می‌باشد و آژانس بایستی کارش را در جهت حل و فصل موضوع هسته‌ای ایران ادامه دهد. یک نظر تأکید داشت که هیچ مبنای قانونی برای این که شورای امنیت این موضوع را در اختیار گیرد، وجود ندارد.

شماری از اعضای ابراز نگرانی نمودند که ایران تنها کشوری است که در حال ساخت و احتمالاً عملیاتی‌سازی نیروگاه هسته‌ای است، بدون این که عضو کنوانسیون‌های مربوطه ایمنی و امنیت هسته‌ای باشد.

اعضاء، حقوق انکارناپذیر تمامی کشورهای عضو در توسعه انرژی هسته ای به منظور اهداف صلح آمیز در انطباق با وظائف قانونی مربوطه آن ها را مورد تأیید مجدد قرار دادند. شماری از کشورهای عضو بر تمایز بین اقدامات داوطلبانه اعتمادسازی و وظائف الزام آور قانونی پادمانی تأکید نمودند. آن ها همچنین حمایت خود را برای ایجاد یک منطقه عاری از تسلیحات هسته ای در منطقه خاورمیانه مورد تأکید قرار دادند. آن ها اظهار داشتند حمله یا تهدید به حمله علیه تأسیسات هسته ای صلح آمیز خطر بزرگی را موجب خواهد شد و به مثابه نقض صریح حقوق بین الملل خواهد بود. آن ها از جانب خود عدم پذیرش هرگونه فشار بی مورد یا مداخله در فعالیت های آژانس به ویژه فعالیت های راستی آزمایی آن که می تواند کارآمدی و اعتبار آن را به مخاطره اندازد، ابراز داشته و بر اعتماد کامل خود نسبت به کار غیرجانبدارانه و حرفه ای دبیرخانه آژانس و مدیرکل آن مجدداً تأکید نمودند.

موضوع نشت اطلاعات پادمانی محرمانه ارائه شده به آژانس به عنوان یک موضوع مایه نگرانی جدی مطرح شد. ضرورت مستمر گفتگوهای محتوایی و فراگیر و گفتگو بین تمامی طرف های ذی ربط که دربرگیرنده کلیه موضوعات مربوطه باشد، همانگونه که توسط شورای امنیت تأکید شده است، به عنوان راه نیل به راه حل بلندمدت موضوع هسته ای ایران مورد تأکید قرار گرفت و تمامی کشورهای عضو ترغیب شدند که برای نیل به این هدف، مشارکت مثبت داشته باشند. شماری از اعضا ابراز عقیده نمودند تمامی طرف های ذی ربط می بایستی از فشار بی مورد که می تواند فرآیند گفتگوهای سازنده بین آنان را به مخاطره بیاندازد، خودداری نمایند. شماری از اعضا از تحولات مربوط به یک رویکرد تازه مشهود از سوی جامعه بین المللی به گفتگو با ایران استقبال نمودند. آن ها ایران از دعوت نمودند پیشنهادها مطرح شده از سوی شش کشور ذی ربط را با نظر مثبت مدنظر قرار دهد.

شورای حکام به نقطه نظرات حقوقی که توسط مشاور حقوقی در پاسخ به سؤالات مطرح شده ارائه گردید، توجه نمود.